

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2020
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język ukraiński
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Termin egzaminu:</i>	Termin główny – czerwiec 2020 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	30 października 2020 r.

Województwo opolskie

Warszawa 2020

Opracowanie

dr Paulina Olechowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Danuta Pioch (współpracownik Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku)
Monika Sydor (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży)
Renata Pawlak (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku)

Redakcja

dr Wioletta Kozak (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Opracowanie techniczne

Andrzej Kaptur (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 022 536 65 00, fax 022 536 65 04
e-mail: sekretariat@cke.gov.pl
www.cke.gov.pl

Spis treści

Poziom rozszerzony	4
1. Opis arkusza	4
2. Dane dotyczące populacji zdających.....	4
3. Przebieg egzaminu	5
4. Podstawowe dane statystyczne	6
Komentarz do wyników krajowych	8

Język ukraiński. Poziom rozszerzony

Opis arkusza egzaminu maturalnego

Egzamin z języka ukraińskiego na poziomie rozszerzonym polegał na napisaniu wypracowania na jeden z dwóch danych do wyboru tematów. Temat 1. brzmiał *На основі наведеного тексту сформулюй проблему й поміркуй над нею. Використай тези й роздуми з тексту Мирослава Поповича, звернися до інших текстів культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 300 слів*, natomiast temat 2. dotyczył napisania interpretacji porównawczej wierszy (postawienia tezy interpretacyjnej i jej uzasadnienia): *Перший сніг* (autor: Богдан-Ігор Антонич) i wiersza *Осінь* (autor: Володимир Сосюра). Za napisanie wypracowania zdający mógł otrzymać 40 punktów. Zadanie w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzało wiadomości oraz umiejętności ujęte w podstawie programowej języka mniejszości narodowej (poziom rozszerzony) w czterech obszarach:

- I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego.
- II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.
- III. Tworzenie wypowiedzi.
- IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. ZDAJĄCY ROZWIĄZUJĄCY ZADANIA W ARKUSZU STANDARDOWYM*

Liczba zdających		1
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	0
	z techników	1
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	1
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	0
	ze szkół publicznych	1
	ze szkół niepublicznych	0
	kobiety	1
	mężczyźni	0
	bez dysleksji rozwojowej	1
	z dysleksją rozwojową	0

* Dane w tabeli dotyczą tegorocznych absolwentów.

TABELA 2. ZDAJĄCY ROZWIĄZUJĄCY ZADANIA W ARKUSZACH DOSTOSOWANYCH

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niełyszący	0
	Ogółem	0

Przebieg egzaminu

TABELA 3. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEBIEGU EGZAMINU

Termin egzaminu		29 czerwca 2020	
Czas trwania egzaminu dla arkusza standardowego		180 minut	
Liczba szkół		1	
Liczba zespołów egzaminatorów		0	
Liczba egzaminatorów		0	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenie naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu maturalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożność ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz)		0	

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2223, ze zm.).

² Ustawa o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1327).

Podstawowe dane statystyczne

TABELA 4. WYNIKI ZDAJĄCYCH – PARAMETRY STATYSTYCZNE*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	1	-	-	-	-	-	-
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	0	-	-	-	-	-	-
z techników	1	-	-	-	-	-	-

* Dane dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Poziom wykonania zadań (dane krajowe)

TABELA 5. POZIOM WYKONANIA ZADAŃ

POZIOM SPEŁNIENIA WYMAGAŃ W ZAKRESIE TWORZENIA WYPRACOWANIA NA POZIOMIE ROZSZERZONYM (WYPOWIEDZI ARGUMENTACYJNEJ ORAZ INTERPRETACJI PORÓWNAWCZEJ UJĘTYCH ŁĄCZNIE)

	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania (%)
Treść	I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego.	1.1) zna utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości narodowej [...] i przynależności do wspólnoty europejskiej oraz światowej.	73
Poprawność rzeczowa	IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	4.7) określa problematykę utworu (gimnazjum); PR4.1) wskazuje związki między różnymi aspektami utworu; PR4.8) R rozpoznaje retoryczną organizację wypowiedzi.	71
Zamysł kompozycyjny	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną odmianą języka narodowego (gimnazjum); 3.1) tworzy dłuższy tekst pisany zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej; 3.2) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę, dobiera i porządkuje argumenty, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie); 3.4) stosuje uczciwe zabiegi perswazyjne, zdając sobie sprawę z ich wartości i funkcji.	86
Spójność lokalna			95
Stosowność stylu	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka narodowego (gimnazjum).	95
Poprawność językowa		3.10) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych; 3.11) tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wystawiania się (gimnazjum); 3.12) stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie (gimnazjum); 3.14) stosuje różne rodzaje zdań we własnych tekstach (gimnazjum); 3.19) stosuje poprawne formy odmiany [...] wyrazów w związkach składniowych (gimnazjum).	63
Poprawność zapisu		3.15) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych (gimnazjum); 3.13) pisze poprawnie pod względem ortograficznym (szkoła podstawowa); 3.14) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych (szkoła podstawowa).	59

Komentarz do wyników krajowych

Analiza jakościowa zadań

Poziom rozszerzony

Do egzaminu z języka ukraińskiego na poziomie rozszerzonym przystąpiło 28 osób, wszyscy zdający wybrali temat 1. Arkusz egzaminacyjny zawierał dwa tematy wypracowań do wyboru. Zadania sprawdzały umiejętności rozumienia tekstu krytycznoliterackiego (temat 1.) oraz analizy i interpretacji porównawczej utworów literackich (temat 2.), a także tworzenia własnego tekstu w języku ukraińskim.

Maturzyści mieli do wyboru jedną spośród dwóch form wypowiedzi: wypowiedź argumentacyjną oraz interpretację porównawczą dwóch utworów literackich. Integralną częścią tematu były załączone teksty (na poziomie rozszerzonym są to zazwyczaj teksty spoza podstawy programowej), które stanowią dla zdającego punkt wyjścia do własnych rozważań. W przypadku wypowiedzi argumentacyjnej był to tekst *Про природу людини*, którego autorem jest Мирослав Попович, natomiast przedmiotem interpretacji porównawczej były dwa utwory poetyckie: *Перший сніг* (autor: Богдан-Ігор Антонич) i *Осінь* (autor: Володимир Сосюра).

Każdy z wybranych przez maturzystę tematów musiał spełniać wymagania stawiane dłuższej wypowiedzi, w której zdający zobowiązany był do wykorzystania innych tekstów kultury (wypowiedź argumentacyjna) lub odwołania się do szerszych kontekstów interpretacyjnych (interpretacja porównawcza).

Wypracowanie maturalne powinno być poprawne merytorycznie (zawierać funkcjonalnie dobrane inne teksty kultury oraz konteksty interpretacyjne), w sposób logiczny i spójny realizować zamysł kompozycyjny zaproponowany przez piszącego, powinno być wypowiedzią poprawną pod względem stylistycznym i językowym oraz czyli liczyć minimum 300 wyrazów. W wypracowaniach krótszych oceniano jedynie zaprezentowane stanowisko piszącego (kryterium A), poziom uzasadnienia (kryterium B), i poprawność rzeczową (kryterium C). Pozostałe kryteria nie podlegały ocenie.

Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych wypracowaniem na poziomie rozszerzonym⁴

A. Wypowiedź argumentacyjna

Temat 1. На основі наведеного фрагменту сформулюй проблему та обміркуй її. Використай тези й роздуми з тексту Мирослава Поповича *Про природу людини* і звернися до інших текстів культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 300 слів.

Napisanie wyczerpującej wypowiedzi argumentacyjnej wymaga szeregu umiejętności złożonych związanych z określeniem głównego problemu tekstu źródłowego, sformułowaniem i odtworzeniem zasadniczych jego tez, określeniem własnego stanowiska wobec stanowiska autora tekstu źródłowego, skonstruowaniem własnego wywodu argumentacyjnego zawierającego sfunkcjonalizowaną analizę konkretnych tekstów kultury w związku z obroną tezą lub hipotezą, syntetyzowania i uogólniania własnych rozważań oraz zachowania poprawności językowej.

Poniżej przykład wypracowania (Przykład 1.) ocenionego na maksymalną liczbę punktów.

⁴ W cytowanych wypracowaniach maturalnych z poziomu rozszerzonego zachowano oryginalny zapis (stylistykę, składnię, ortografię i interpunkcję).

Przykład 1.

З початку віку люди цікавилися природою Землі, але найбільшій серед усього була і є загадка нас самих. Що ми? Яка наша суть? ~~А найважливіше –~~ ~~наша природа?~~ Але знаємо нашого існування? А найважливіше – яка наша природа?

Відшукуючись до тексту Топольця, можна сказати, що людина не має якоїсь конкретної натури з самого початку – вона ані добра, ані зла. Все це, ~~що~~ кожна особа має вибір, ким її бути – і за це вона відповідальна. Таку тему можна зустріти у творі Шлеса Шлеса, Франкенштейна, або сучасний Франкенштейн. Монстр, створений доктором Віктором Франкенштейном, з початку свого існування не мав конкретної натури і, щоб обрати добро, чи зло, йому було потрібно пізнати світ. Дани він сам вирішував, що йому робити, і ані разу не зрікає власної відповідальності за всі трагедії Віктора. Вибір Франкенштейна пройшов метаморфозу від найякішого світового монстра, ~~що~~ крізь особу чужинця ~~з~~ безнадійним прагненням мовби, до дитини з некемимим доктором свісті. ~~Можливо~~, складно сказати якою людиною він був, оскільки в людській душі він не був потворою, за котру всі його мачи, але мучив в ~~кінці~~ кінці обрати шлях зла, бо добро верталося йому пореш і самотністю.

«Вся людська біографія – сукупність вчинків,» – написав Тогович, що означає, що серед цих вчинків є найбільш різноманітні і навіть заперекні рішення. Людина невпинно змінюється, а отже, і її свідчення провеші і їхніх розв'язків. Це означає, що ми, ~~які~~ ким ми будемо на початку, і ми, ким ми в кінці станемо – цілковито різні особи. До цього ствердження хочу навести, як приклад, твір сестри Українки «Лісова пісня», де подібно життю пройшов Лукаш. Спершу, цей персонаж, сповнений душевної швидки та вразливості, справді арміст, має серце нежить до гри на сопілці. Зустрівши Мавку, він піддає ~~ся~~ коханню і каже, що у людей воно на все життя. Згодом, Лукаш дійсно так душає, але ~~це~~ родом його характер, і навіть душа змінилась під впливом матері. Раніше він кався з Мавку у вікному коханні, тепер – не звертає на неї уваги і знайшов собі іншу дівчину. Як писав Тогович, ми не можемо ніколи сказати про людину, поки вона жива, оскільки у неї – нескінченний простір до самоперетворень.

Тогович писав у ~~своєму~~ тексті «Про природу людини», що найбільшу вагу мають не гини людини, тобто те, що вона вже зуміла зробити, але те, що може трапитись. Лише нескінченна кількість сцен-

рів' в його мні одного дня. Серед них є також
 той, що може перевернути твій світ. Це
 є умовністю по серед моря можливостей, котрі
 говорять про те, ким ми є. Тут можна
 відкинутись до твору Івана Франка „Майстер
 Мирон”. Що, як не майі діти мають
 найбільше р можі бути? Таковий персонаж
 цікавиться світом і бачить його в усіх існуючих
 барвах. Чого чева не має кордонів, але навколишній
 світ боїться його розуму, не розуміє. Та нього
 дивиться, як на якогось чужинця, бо він
 „інший”. Але ти це не означає, що у нього
 не більше вірних дорі? Він може стати будь-
 ким – і це його любовне значення. Мирон
 може жити в будь-яку мить, а може
 і ні – така його природа, як особистості.
 У тексті „Про природу модни” сказано, що
 кожен має якийсь бар'єр – те, на що ані ніх
 не може піти. Завдяки цьому ~~у~~ ціна „констру-
 кції” особистості тримається купи та не розпадається.
 Однак також треба брати під увагу метаморфози
 модни, які можуть змінювати цей бар'єр,
 а іноді – навіть його кинуть. Тринадцятим подібного
 персонажа є Макбет з трагедії Шекспіра. Зустрі-
 вши Чарівниці і дізнавшись, що в майбутньому

стане королем, у нього починається постать переродже-
 ння. Баб'юри славетна, який він так і не знає,
 є вбивство молодого короля. Тільки це тримає
 його в цімисності, кот і перетворює персонаж з
 доблесного воюдаря на наміканого і тирана.
 Можна сказати, що славет, надівши корону, програв
 метаісторію, але частина його комунічного все таки
 лишилась з ним.
 Тідишності, ~~то~~ точно вказати на натуру
 людини дуже складно, оскільки вона все час змінює-
 ться і не є однозначною. Миття кожного
 люте неокіровані новорати, крізь котрі треба пройти,
 щоб зрозуміти вартість і значення своєї егзистенції.
 Це нікого не омине.

Większość zdających zrozumiała załączony do arkusza tekst, odkryła jego filozoficzny charakter. Określenie problemu zgodne z tekstem źródłowym oraz sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu okazało się dla maturzystów łatwe (poziom wykonania – 73%). Jednak tylko część w sposób wyczerpujący, trafny i pogłębiony potrafiła odnieść się do określonego problemu. Kryteria A i B w przypadku tego typu wypowiedzi argumentacyjnej trudno rozdzielić, ponieważ to, jak maturzysta zrozumiał tekst oraz jakie główne tezy z niego wybrał, warunkowało jego stanowisko wobec problemu i uzasadnienie tego stanowiska. W pracach pojawiły się także błędy rzeczowe oraz liczne uproszczenia, które prowadziły w efekcie do trywializacji ważkich problemów dotyczących człowieczeństwa podjętych przez filozofa. Za tę część oceny wypracowania maksymalną liczbę punktów otrzymało 71% zdających.

Zdecydowana większość zdających nie miała kłopotu z zachowaniem spójności wypowiedzi oraz stosownego stylu wypowiedzi. Najniższe kompetencje zaprezentowali zdający, jeśli chodzi o poprawność językową (poziom wykonania – 63%) oraz znajomość ortografii i interpunkcji ukraińskiej (poziom wykonania – 59%).